

Prillimäe küla

riigimetsa 10 aasta majanduskava

projekt

Koostaja: Margus Emberg

14. märts 2023

Sisukord

<u>I Ülevaade Prillimäe küla metsa majandamise kavaga hõlmatud riigimetsast</u>	<u>3</u>
<u>II Metsa majandamise kava Prillimäe küla asumilähedases riigimetsas aastatel 2023–2032</u>	<u>6</u>
<u>III Selgitused ja mõisted</u>	<u>11</u>

Hea lugeja, lähtuvalt Prillimäe küla kogukonna ettepanekutest ja metsamajanduslikest kaalutlustest oleme kokku pannud Prillimäe küla asumilähedase riigimetsa majandamise kava aastateks 2023–2032.

I Ülevaade Prillimäe küla metsa majandamise kavaga hõlmatud riigimetsast

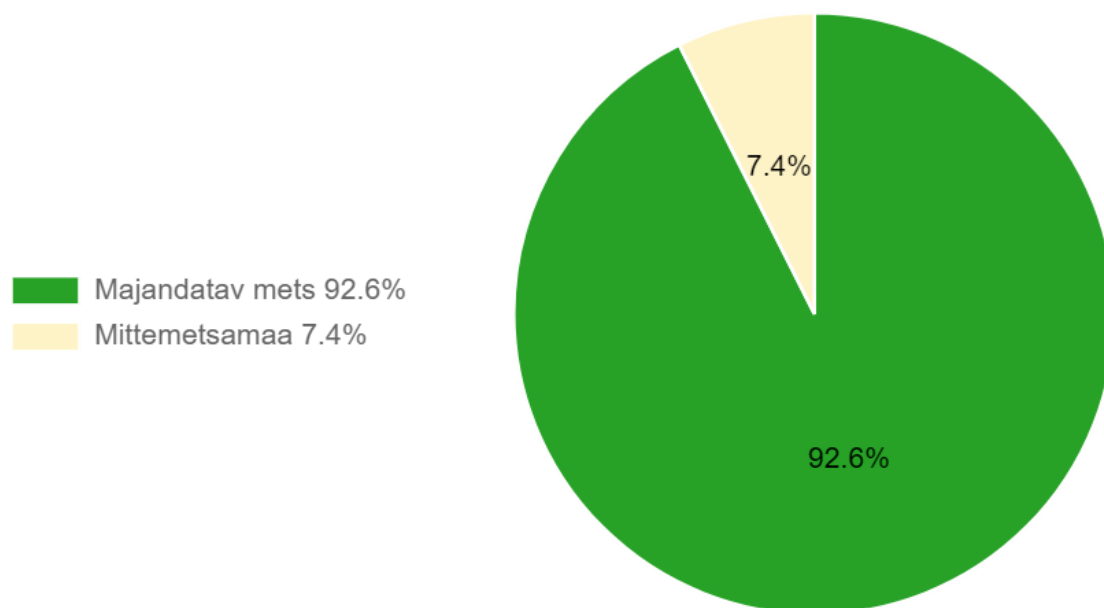
Prillimäe ümbruses oleme asumilähedase metsana määratlenud RMK hallatavat metsamaad 25,6 ha (tabel 1). Sellest 7,4% asub mittemetsamaal (elektriliin, teed, segakooslused).

92,6% on majandatavad metsad, kus metsa kasvatamine ja uuendamine toimub arvestades seadustest ja säästva metsamajandamise sertifikaatidest tulenevate piirangutega.

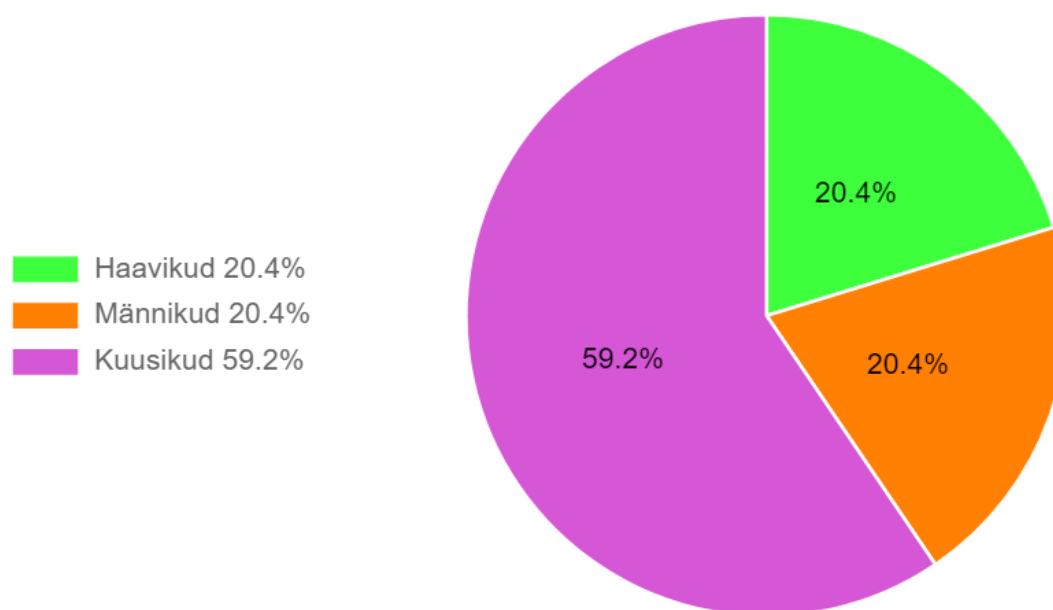
Tabel 1. Asumilähedase ala jagunemine hektarites (ha) majandamiskategooriate järgi

Rangelt kaitstav mets	-
RMK otsusega mitte majandatav mets	-
Mittemetsamaa	1.9
Kokku	1.9
Majandatav mets	23.7
Kõik kokku	25.6

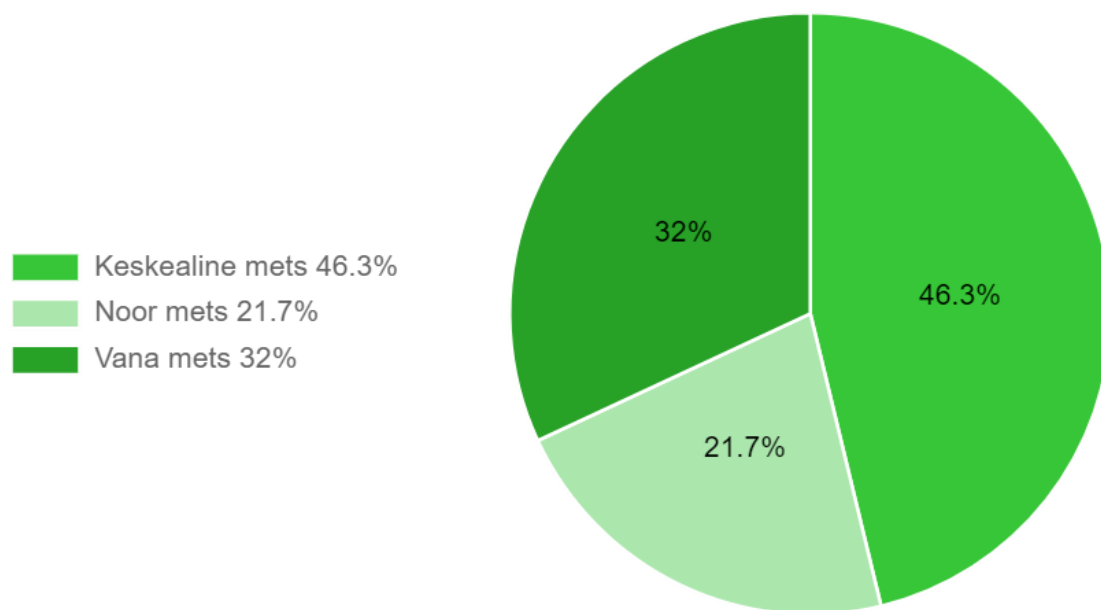
Kavaga hõlmatud metsa pindala on kokku 23,7 ha. Sellest enamiku moodustavad kuusikud, järgnevad männikud. Ülejäänud puuliigid haavikud on esindatud vähesel määral (joonis 2).

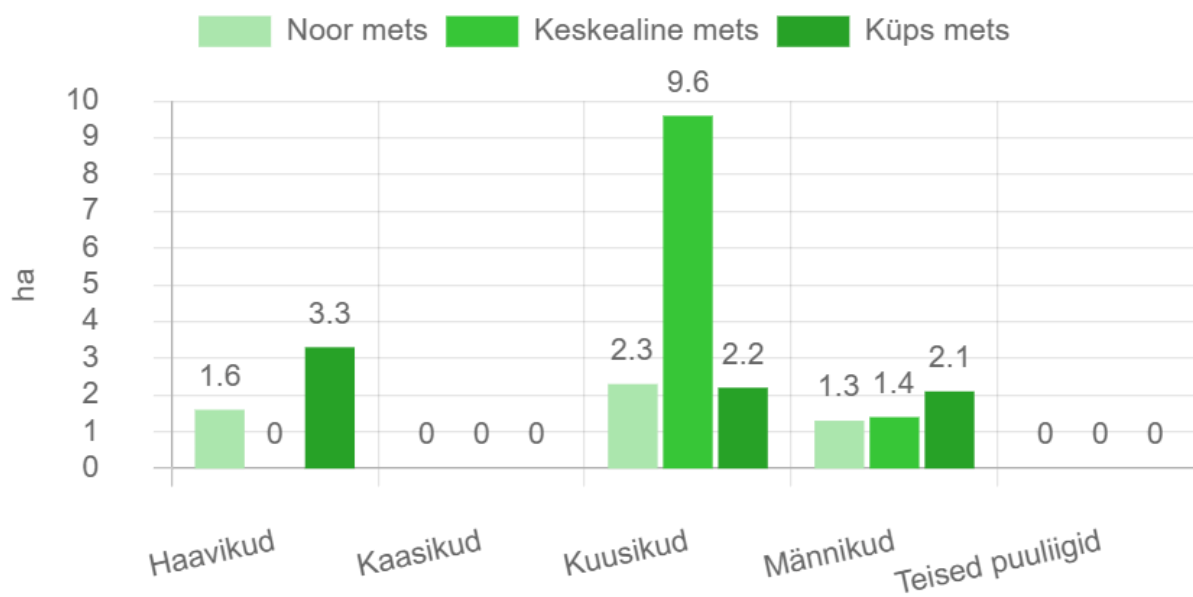
Joonis 1. Ala jagunemine majandamise kategooriatesse.

Joonis 2. Metsa jagunemine puuliikide kaupa (%).

Joonis 3. Metsa vanuseline jaotus protsentides.

Joonis 4. Metsa vanuseline jaotus hektarites puuliikide kaupa.

II Metsa majandamise kava Prillimäe küla asumilähedases riigimetsas aastatel 2023–2032

Selleks, et Prillimäe küla asumilähedast riigimetsast saaks tulevikus ka kvaliteetset puitu ja uus metsapõlv hakkaks kasvama, on vajalik siinseid metsi järk-järgult uuendada. RMK uuendab metsa põhimõttel, et alal saaks kasvama noorendik, mis sirgub raiutud metsaga võrrelduna vähemalt samaväärseks. Kui see on võimalik ja vastab säästvuse printsiipidele, teeme selleks ka turberaiet, kuid valdav osa Prillimäe metsast on kuusikud, mis ei vasta metsaseadusega seatud turberaiete eeldustele ja piirangutele. Tõsiasi on, et neis ei saagi turberaiet teha, sest nad muutuvad kahjustajatele vastuvõtlikuks ja tormihellaks.

Majanduskava koostamise ajendiks on kuuskede ulatuslik kuivamine, mis sai alguse eelmise raieringiga kasvama jäetud küpsest metsast. Tegime kuivanud metsaosadest omaette eraldised nr 19 ja 37. Nendel teeme lageraie juba 2023. aastal. Kahjuks pole seal kuigi palju puid, mida kasvama jätta. Saame alles jätta osad männid ja tammed. Raiutakse kõik kuused, nii kuivanud kui ka elusad puud. Paljud männid on vigastatud, kõverad või lihtsalt koledad, mistõttu neid kasvama jätta ei saa. Raiutud ala uuendame männiga kahe aasta jooksul. See on ka kogukonna soov.

Eraldistel 9 ja 15 kavandame uuendusraie 2028. aastal. Mõlemad langid uuendatakse lehtpuu ja kuuse segametsaga, sest kogukond ei soovinud uuendamist kuusega. Kuna kogukonna soov on, et Prillimäe mets korraga liiga lagedaks ei jääks, jätame ülejäänud küpse metsa eraldised järgmisel kümnendil raiekavast välja.

2023. aastal teeme nendel eraldistel, kus on rohkem kuivanud kuuski, ka sanitaarraiet. Täpsema sanitaarraie vajaduse selgitame välja vahetult enne raiet, kui on selgunud kevadise üraskikahju ulatus.

Kuna raieala ulatub kohati vahetult elumajadeni, ei tehta raietöid öösel kella 20.00 kuni 08.00 ja pühapäeval. Metsaveoautode laadimistöödele ajalisi piiranguid ei tehta, kuna metsamaterjali laod asuvad hoonetest eemal.

Arvestame järgmiste 2019. aasta kaasamisprotsessis kokkulepitud tingimustega:

Jalgradadele üldjuhul raiejäätmeid ei ladustata, erandina tehakse seda traktoriga raja ületamiseks. Vajadusel korrastatakse rajad pärast raietööde lõppu.

Vähemalt kaks nädalat enne raiet võtab RMK praaker ühendust Suurekivi maaüksuse omanikuga, et selgitada talle ajutise väljapääsuna võimalust liikuda Prillimäe alevi kaudu. Kui

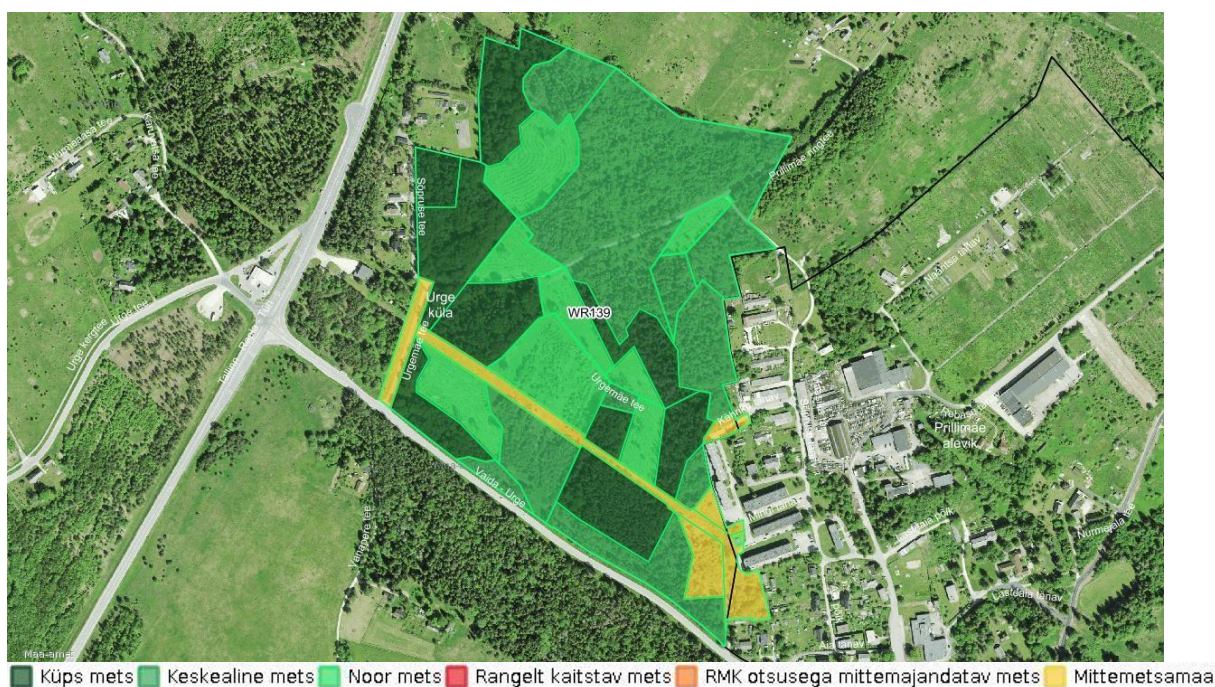
raieala ulatub vahetult erakrundini, võtab RMK praaker vähemalt kaks nädalat enne raiet ühendust piirinaabriga.

Metsamaterjali laod tulevad Urgemäe tee, Prillimäe ringtee ja Sõpruse tänava äärde. Auto laeb korraga ühes laoplatsis, millega o tagatud, et üks kahest väljapääsust, kas Prillimäe tee kaudu või Sõpruse tänava kaudu, on kogu aeg avatud. Lisaks jäetakse teesulgudeta ajavahemikud hommikul kell 7.00-10.00 ja õhtul kell 16.00-18.00.

Arvestades majanduspiirangutega ja majandatava metsa vanuselist ja puuliigilist koosseisu, seisundit ning kasvutingimusi, kavatseme Prillimäe metsa uuendamiseks teha lähema 10 aasta jooksul lageraiet kokku 3,2 ha (tabel 2), mis moodustab 67% täna raieküpsete metsade pindalast. Aastaks 2032 on küpsete metsade osakaal 20,3% eeldusel, et erakorralist raievajadust rohkem ei teki. 2023. ja 2028. aasta lageraiealadel sirguvad siis juba metsanoorendikud. Raied plaanime teha kahes etapis – aastatel 2023 ja 2028 (tabel 2 ja tabel 3).

Tabel 2. Raiete pindala hektarites (ha) aastatel 2023-2032.

Aasta	Lageraie
2023	1.40
2028	1.80
Kokku	3.20

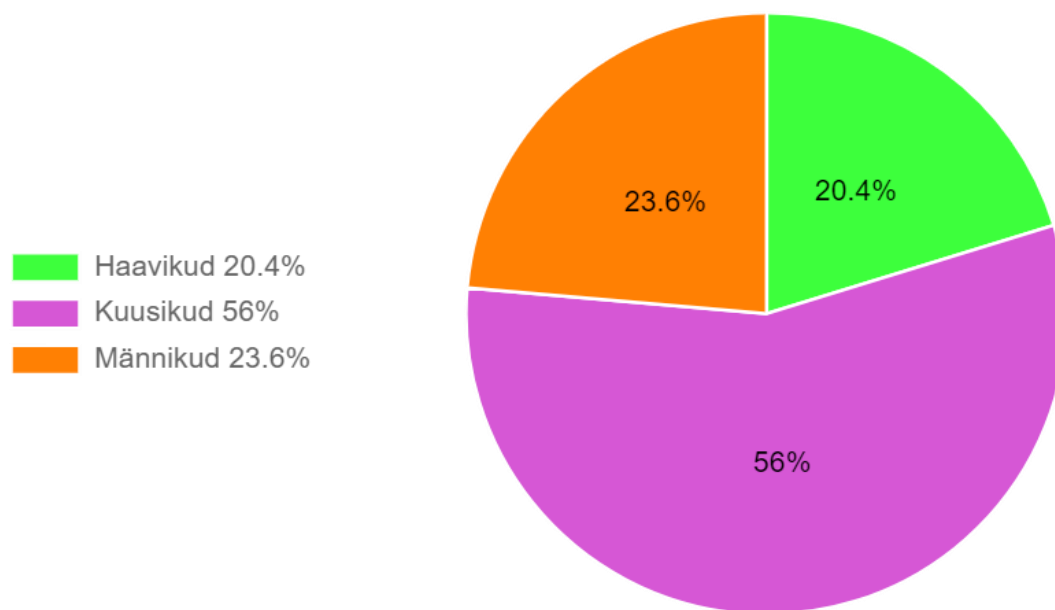
Kaart 1. Metsa jagunemine vanuste ja majandamise kategooriate kaupa.

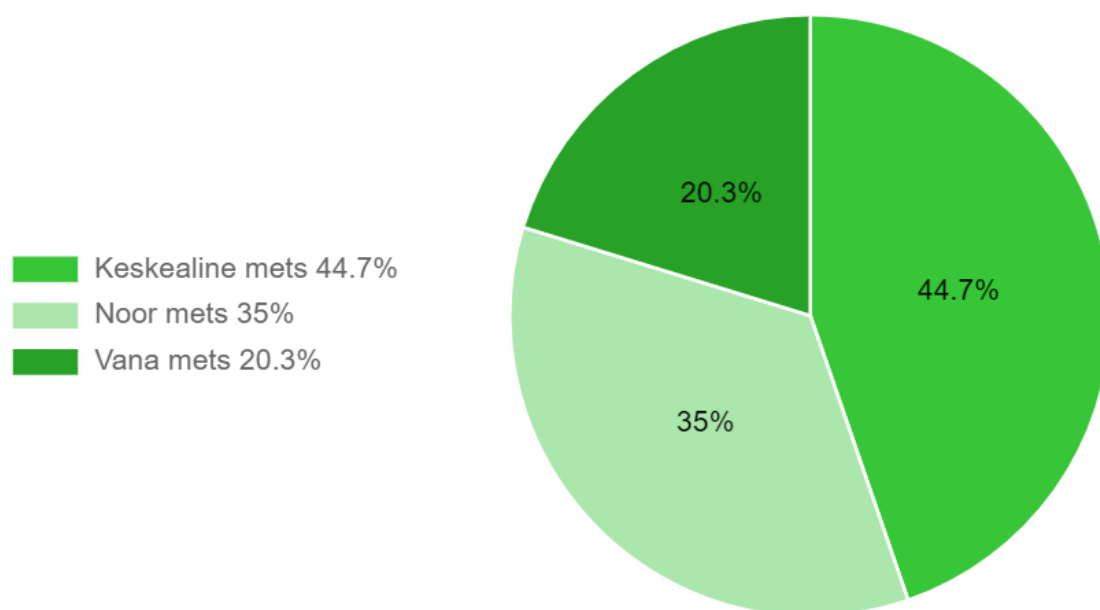
Kaart 2. Kavandatud raied kava kehtivuse perioodil.

Tabel 3. Raiete nimekiri koos uuendatava puuliigiga

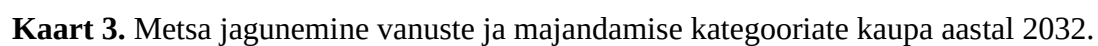
Kvartal	Eraldis	Puistu	Raieliik	Raieaasta	Uuendatav puuliik	Pindala, ha
WR139	9	Haavikud	Lageraie	2028	Kask, kuusk, haab	1.1
WR139	15	Haavikud	Lageraie	2028	Kask, kuusk, haab	0.7
WR139	19	Männikud	Lageraie	2023	Mänd	0.6
WR139	37	Kuusikud	Lageraie	2023	Mänd	0.8

Joonis 5. Metsa jagunemine puuliikide kaupa (%) aastal 2032.

Joonis 6. Metsa vanuseline jaotus aastal 2032 (%).

III Selgitused ja mõisted

Uuendusraiet tehakse puidu saamiseks ja uue metsa kasvatamiseks. Uuendusraie liigid on lageraie ja turberaie.

***Lageraie (LR)** korral raiutakse langilt ühe aasta jooksul kõik puud, välja arvatud säilikpuud, mis toetavad elurikkust ja ka looduslikku uuenemist.

***Turberaie** korral raiutakse mets hajali paiknevate üksikpuudena (aegjärgne raie **AR**), häiludena (häilraie **HL**) või pikkade siiludena (veerraie **VE**) pikema aja jooksul. Eestis kasutatakse turberaie põhiliselt männikutes.

Pärast raiet puittaimestik taastatakse istutuse, külvi, loodusliku uuenduse või nende täiendamise abil (**uuendamine**) ja tulevikumetsa sobivaid puutaimi **hooldatakse**.

***Hooldusraiet** kasutatakse elujõulise metsa kasvatamiseks. Hooldusraie liigid on valgustusraie, harvendusraie ja sanitaarraie.

*Nooremates metsades tehakse **valgustusraiet (VA)**, mille käigus raiutakse kõik tulevasse metsa mitesobivad puud ja tehakse kasvuruumi eelistatud peapuuliigile.

*Lati- ja keskealistes metsades tehakse **harvendusraiet (HR)**, mille käigus tõstetakse metsa väärtust tiheduse ja liigilise koosseisu reguleerimise teel. Harvendusraiega raiutakse kõrge majandusliku potentsiaaliga tulevikupuude kasvu segavad puud. Harvendusraiet ei ole otstarbekas teha valmivas või küpses metsas, sest metsakasvatustlikku efekti seal enam ei ole.

Maa kasutusotstarbe muutmiseks (teed, liinid, asulad, põllud, karjäärid jms) tehtud lageraie nimetatakse **raadamiseks (RD)**.